Postadres
Gemeente Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres
Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
T 14 024
nijmegen.nl

Contactpersoon
Robbert Moorman
r1.moorman@nijmegen.nl
06 – 50028529

Ons kenmerk
E23.003918

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Datum 28 november 2023
Onderwerp Inhoudelijke en financiële afspraken Buurtteams 2024

Geachte leden van de raad,

Sinds 1 juli 2021 zijn de Buurtteams Jeugd en Gezin en sinds 1 januari 2022 de Buurtteams Volwassenen actief in Nijmegen als eerste lijnsorganisaties die indicatievrije basishulp bieden aan onze inwoners. We hebben met beide Buurtteams een langjarige overeenkomst gesloten. De overeenkomst biedt jaarlijks mogelijkheden om afspraken te maken over de te leveren prestaties en bijbehorende budgetten. Met deze brief informeren wij u over de inhoudelijke en financiële afspraken die we gemaakt hebben voor 2024.
Aanvullend op deze brief organiseren we in het eerste kwartaal van 2024 een informatiebijeenkomst voor uw raad om u in gesprek verder mee te nemen in de prestaties in 2023 en de beoogde prestaties en ontwikkelingen in 2024. Via de kwartaalbrief Wmo wordt uw raad daarnaast vier keer per jaar op de hoogte gehouden van de prestaties van en recente ontwikkelingen bij beide buurtteamorganisaties.
In deze brief gaan we eerst in op de Buurtteams Volwassenen en daarna op de Buurtteams Jeugd en Gezin.

Buurtteams Volwassenen
Bij het maken van de afspraken voor 2024 hebben we met de Buurtteams Volwassenen stil gestaan bij de diverse aspecten zoals: de huidige en te verwachten ontwikkeling van het aantal trajecten, de caseload, de formatie, de daling van geïndiceerde begeleiding en de financiële situatie van de Stichting Buurtteams Volwassenen Nijmegen.

Hieronder zetten we een aantal belangrijke ontwikkelingen in 2023 op een rijtje. Daarna gaan we in op de afspraken voor 2024.

- De belangrijkste parameter voor de bepaling van het budget voor 2024 is het tempo van de daling van de geïndiceerde Wmo begeleiding in 2023. Naast Buurtteams Volwassen – met ongeveer 70% van het totaal aantal verwijzingen in 2023 - zijn er ook andere verwijzers naar dit type begeleiding zoals Buurtteams Jeugd en Gezin en de Regieteams. Vanaf februari 2023 is het aantal cliënten met een indicatie voor Wmo-begeleiding gemiddeld met 1% per maand gedaald. In de rapportage over het eerste halfjaar van de Buurteams Volwassenen staat dat van alle gestarte klanten in dat halfjaar er 24% is doorverwezen naar aanvullende begeleiding. Dit betekent dat het einddoel - 20% verwijzingen naar aanvullende zorg door Buurtteams Volwassenen – in anderhalf jaar tijd al bijna bereikt was in plaats van in de vooraf gestelde 3 jaar.
- De Buurtteams Volwassenen zijn sinds halverwege dit jaar op volle sterkte. Alle medewerkers zijn via de eigen Buurtstapacademie (intensief intern inwerk- en

opleidingsprogramma) getraind in de werkwijze van Buurtteams Volwassenen waarin zelf begeleiden in plaats van doorverwijzen centraal staat. De medewerkers zijn enthousiast over deze werkwijze waarin er meer regelruimte is voor de professional om te doen wat nodig is waardoor hulp effectiever wordt.

- Naast de centrale trainingen op de werkwijze zijn ook alle medewerkers getraind in collectief werken en werken met 'gezonde boel'. Via gezonde boel biedt Buurtteams Volwassenen op een laagdrempelige manier online trainingen aan om mentale veerkracht te versterken en psychische kwetsbaarheid te beperken. Doordat medewerkers getraind zijn in zowel collectief werken als digitale dienstverlening is er de mogelijkheid om de transformatie naar deze typen hulp waar mogelijk en passend verder in te zetten.
- Om de samenwerking met de sociale basis te versterken hebben de Buurtteams Volwassenen voor alle stadsdelen een sociale kaart ontwikkeld. Hierdoor kunnen de buurtteammedewerkers gericht de initiatieven uit de sociale basis betrekken om tot oplossingen komen in de leefomgeving van de persoon zelf.
- Om de samenwerking met de huisartsen te versterken zijn twee pilots gestart. In de pilot zorgdomein kunnen professionals uit sociaal en medisch domein onderling via een programma verwijzen en communiceren. In de pilot hotspotterstraject - onder leiding van het LUMC – nemen professionals van de Buurtteams Volwassenen deel aan casussen vanuit huisartsenpraktijken Danielsplein, Lindenholt, St Anna en de Schakel.

Voor 2024 hebben we de trend uit 2023 van een afname van 1% geïndiceerde begeleiding per maand doorgetrokken naar 2024. Hiermee komen we er eind 2024 op uit dat 72% van de alle begeleidingscliënten (ruim 2078 van de 2886 begeleidingsvragen) zonder indicatie door de Buurtteams Volwassenen wordt begeleid. In deze berekening is de verwachte vraagtoename uit het landelijke Wmo voorspelmodel van verwerkt.
De komende twee jaren werken we verder aan realiseren van de bredere doelstelling om 80% van alle begeleidingsvragen door de Buurtteams Volwassenen op te laten pakken. Deze verdere toename is nodig omdat we zien dat we dit jaar – ondanks de positieve trend – overschrijden op het budget voor Wmo begeleiding.
Het versterken van de ingezette beweging vereist een nauwe samenwerking met de andere verwijzers binnen de Wmo en een goede samenwerking met de aanbieders van aanvullende begeleiding om zorg waar mogelijk over te dragen aan de Buurtteams Volwassenen. Vanuit de gemeente monitoren we de realisatie van zorg per aanbieder door middel van de ingestelde budgetplafonds ((waarmee we sinds maart dit jaar werken).
We hebben op basis van gemiddelde caseload berekend hoeveel formatie de Buurtteams Volwassenen nodig hebben om het beoogde aantal cliënten zelf kortdurend of langdurig te gaan ondersteunen. Per saldo zijn we op basis van de optelsom van bovenstaande gegevens uitgekomen op een bedrag € € 10.832.593. Dat betekent dat er vanuit taakveld 6.2 Wijkteams € 2.201.806 extra budget kan naar de aanvullende zorg. Deze middelen verschuiven binnen het programma Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg van taakveld 6.2 Wijkteams, deelproduct BT Volwassenen (61416) naar taakveld 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+, deelproduct ambulante trajecten (61296).

Buurtteams Jeugd en Gezin
We zien dat de Buurtteams Jeugd en Gezin een robuuste positie hebben gekregen in het netwerk. Ook met de Buurtteams Jeugd en Gezin hebben we in een aantal gesprekken stil gestaan bij de verschillende facetten van de opdracht om te komen voor de afspraken voor 2024.

Hieronder staat een aantal belangrijke ontwikkelingen in 2023 op een rij en vervolgens gaan we in op de afspraken voor 2024:

- Er is sprake van meer basishulp door de Buurtteams en minder indicaties, conform de bestuurlijke opdracht. De substitutie van geïndiceerde begeleiding naar indicatievrije basishulp is in 2023 duidelijk op gang gekomen. De Buurtteams Jeugd en Gezin bieden

steeds meer zelf hulp en verwijzen minder naar begeleiding. In de eerste drie kwartalen van 2023 is het aantal jeugdigen dat is verwezen naar begeleiding met 20% gedaald ten opzichte van dezelfde periode in 2022. Wanneer we kijken naar Q2 en Q3 2023 gaat het om een daling van 25%. De betaalbaarheid vormt bij begeleiding een groot vraagstuk voor onze gemeente. De budgetplafonds hebben nog niet geleid tot lagere kosten. Dit heeft een aantal oorzaken:

  - De kosten van eerdere (hoge) instroom (2021, 2022) die nog steeds doorwerken (een gemiddeld begeleidingstraject duurt 2 jaar);
  - De inzet op kleinschalige verblijfszorg zonder vrijheidsbeperking voor jeugdigen door het Rijk. Door deze beweging moet er meer 1-op-1 begeleiding worden ingezet bij jeugdzorg met verblijf, waardoor de kosten stijgen.

  De budgetplafonds worden overigens gericht ingezet op aanbieders die fors zijn gegroeid in productie en/of een vorm van begeleiding bieden die ook door de Buurtteams zijn te verzorgen. De plafonds zijn niet spijkerhard, in de zin dat er uitzonderingsroutes zijn voor toeleiding van jeugdigen naar aanbieders met een toeleidingsstop. Indien de Buurtteams Jeugd en Gezin van oordeel zijn dat de best passende zorg door een aanbieder met een stop kan worden geleverd, kan een commissie de toeleiding bijvoorbeeld alsnog mogelijk maken.
- De Buurtteams Jeugd en Gezin hebben een iets groter aandeel gekregen in de verwijzingen naar alle vormen van jeugdhulp: 35% in de periode januari tot en met oktober 2023 ten opzichte van 32% in dezelfde periode vorig jaar. Dit is conform de bedoeling van ons beleid om Buurtteams Jeugd en Gezin een robuuste positie te geven in het jeugdzorgnetwerk. De grootste verwijzer blijft de huisarts, die voornamelijk naar de jeugd-GGZ verwijst. Met de huisartsen en Buurtteams Jeugd en Gezin hebben we als gemeente in september dit jaar een samenwerkingsovereenkomst getekend gericht op versterking van de samenwerking tussen beide verwijzers rondom ambulante hulpverlening.
- De Buurtteams Jeugd en Gezin hebben geïnvesteerd in een sterke basisstructuur rondom veiligheid. Elk lokaal Buurtteam heeft een aandachtsfunctionaris veiligheid die collega-gezinswerkers coacht en ondersteunt rondom veiligheids- en complexe casussen. Zij vormen de primaire contactpersonen voor organisaties als Veilig Thuis en Gecertificeerde Instellingen. Ook participeren de Buurtteams Jeugd en Gezin in de pilot Proeftuin Dukenburg, waarin veiligheidspartners meer integraal samenwerken rondom veiligheidscasussen.
- De Buurtteams Jeugd en Gezin participeren in het stadsdeelprogrammeren gericht op de versterking van de sociale basis en gaan mede op basis van deze ervaring in 2024 meer collectieve hulpvormen aanbieden.
- De Buurtteams Jeugd en Gezin werken mede vanuit de basisscholen en hebben geïnvesteerd in de samenwerking met de samenwerkingsverbanden passend onderwijs om inclusie en normalisering te vergroten. Ook participeren de Buurtteams samen met partners als de kinderopvang en jeugdgezondheidszorg in het Netwerk Jonge Kind, waarin wordt gewerkt aan een agenda om de inclusie bij de jongste kinderen te vergroten.

Voor 2024 zijn we als belangrijkste prestatie overeengekomen dat de Buurtteams zich maximaal inspannen om de instroom bij zorgaanbieders voor aanbieders verder te beperken tot 655 jeugdigen. Het gaat om een reductie van 22% ten opzichte van de geprognosticeerde instroom in 2023. Als gemeente blijven wij bijdragen aan de randvoorwaarden om deze prestatie te realiseren, zoals het continueren van de budgetplafonds richting begeleidingsaanbieders, stevige contractsturing op deze aanbieders gericht op efficiënte doelrealisatie en sturing op naleving van afspraken met wettelijk verwijzers als huisartsen en Gecertificeerde Instellingen om de samenwerking op te zoeken met Buurtteams Jeugd en Gezin waar het over mogelijke verwijzingen naar ambulante hulpverlening gaat.

Via het herzieningsmodel hebben we het herzieningsgesprek gevoerd met Buurtteams Jeugd & Gezin. In het herzieningsgesprek is een budget voorgesteld van € 12.336.123 voor 2024. Er stond € 11.919.406 in de begroting voor de Buurtteams Jeugd & Gezin. Verder kan een deel van de dekking gevonden worden in het financiële overschot van Buurtteams Jeugd & Gezin over 2023. Deze wordt ingeschat op € 717.000. In januari 2024 kunnen we het overschot nauwkeuriger bepalen. Het overschot zal Buurtteams Jeugd & Gezin zelf bijdragen in de lumpsum 2024.
Voor de landelijke pilot Proeftuin Dukenburg van € 141.183 is separate dekking. Dit bedrag kan worden gedekt uit de middelen die bestemd zijn voor jeugdbescherming (deelproduct 61468). Deze middelen verschuiven binnen het programma Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg van taakveld 6.82 Geëscaleerde zorg 18- naar taakveld 6.2 Wijkteams.

Vervolg
De afspraken die gemaakt zijn met beide Buurtteams rondom de lumpsumbudgetten en de inhoudelijke prestaties worden vastgelegd in addenda. Het gaat om privaatrechtelijke overeenkomsten.
Als opdrachtgever monitoren en bespreken we ontwikkelingen bij en prestaties van beide Buurtteams nauwgezet. Daartoe onderhouden we korte (bijna dagelijkse) lijnen en voeren we periodieke, formele voortgangsgesprekken waarin contextuele trends, financiële ontwikkelingen en de voortgang op de prestaties worden besproken.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

A.P.W. van de Klift
gemeentesecretaris

H.M.F. Bruls
burgemeester